

NERDRUMSHAGEN BARNEHAGE

Progresjonsplan for barnehagens fagområder

NERDRUMSHAGEN BARNEHAGE

1. august 2017

Skrevet av: Marianne Hedenstad

Progresjonsplan for barnehagens fagområder

[Skriv inn undertittel for dokumentet]

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve framgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får variert lek -, aktivitets – og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. (Rammeplan 2017)

Gjennom de syv fagområdene i Rammeplanen, som gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, har vår barnehage utarbeidet en progresjonsplan for alle aldersgruppene i barnehagen. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

I vår barnehage har vi valgt å ha ekstra fokus på to fagområder i hver temaperiode. Dette kommer fram i temaplanene som sendes ut i forkant av nye temaperioder.

Vi har følgende mål for arbeidet med Fagområdene:

- Barna utfolder skaperglede, undring og utforskertrang.
- Barna utvikler grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen støtter barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gir utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, alder og modning.

Under er det listet opp hva vi forventer at barna kan tilegne seg innenfor de ulike fagområdene, med utgangspunkt i alder.

FAGOMRÅDE	1-3 ÅR	3-5 ÅR	5-6 ÅR
KOMMUNIKASJON SPRÅK TEKST	<ul style="list-style-type: none"> • Vi ser i bøker og leser sammen med barnet en til en – eller i gruppe • Vi bruket enkle rim, regler og sanger. • Vi synger navnesanger • Vi bruker konkrete, kroppsbevegelse og bilder til fortellinger, eventyr og sang • Vi legger til rette for gode samtaler inne og ute. • Vi bruker aktivt situasjoner som garderoben, bleieskift og måltider til å snakke med barnet. • Vi hjelper barnet med å sette ord på følelser, barnets handlinger og inntrykk de gjør seg i hverdagen. • Vi støtter barnet i å uttrykke sine grenser verbalt ved å si nei. • Barnet får øve seg på enkle beskjeder. • Vi benevner øyne, nese, munn og andre kroppsdel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi leser høyt billedbøker med mer tekst. • Vi har bøker tilgjengelig, som barna selv kan lese. • Vi synger sanger med flere vers. • Vi oppmuntrer barnet til å leke med språket gjennom rim, regler og fortellinger. • Barnet blir kjent med fortellinger og bidrar i spontane fortellerstunder. • Vi forteller lengre historier og eventyr. • Vi legger til rette for gode samtaler hvor vi snakker om nåtid, fortid og fremtid. • Vi oppmuntrer barnet selv til å fortelle og ta ordet ved måltider, i samling og andre aktiviteter. • Vi støtter barnet i å uttrykke sine grenser verbalt og mer nyansert. • Barnet øver seg på å lytte til andre, og ta imot beskjeder. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi leser fortsettelsesbøker. • Barnet introduseres for bøker med lite eller ingen bilder. • Barnet oppmuntres til å gjenfortelle historier eller fortelle om hendelser. • Vi legger til rette for gode samtaler som gir utvidet ordforråd og som stimulerer språkutviklingen generelt. • Vi er mer observerende og avventende i konfliktsituasjoner, men støtter ved behov. • Barnet øver på å ta imot felles beskjeder og oppfordres til selvstendighet i garderoben. • Barnet får øve på å ta imot og utføre flerleddede beskjeder som ikke henger sammen. • Vi presenterer barnet for at det finnes flere språk i verden.

FAGOMRÅDE	1-3 ÅR	3-5 ÅR	5-6 ÅR
KROPP BEVEGELSE MAT HELSE	<ul style="list-style-type: none"> • Vi tilrettelegger for varierte fysiske aktiviteter og utfordringer, både inne og ute, som er tilpasset barnet • Vi bruker nærmiljøet og skogen til å gå på kortere turer. • Barnet begynner selv å gå på tur. • Barnet får erfaringer med bevegelse i ulendt terreng. • Barnet får erfaringer med ulike bevegelser gjennom sang, musikk og dans. • Vi organiserer hverdagen slik at barnet får veksling mellom aktivitet, ro og måltider. • Vi legger til rette for både grovmotoriske – og finmotoriske aktiviteter. • Vi lærer barnet å bli kjent med kroppen ved å benevne kroppsdelene, se i pekebøker om kropp og synge saner om kropp. • Barnet øver seg på å gå opp og ned fra stolen. • Vi tilbyr et sunt, variert og ernæringsrikt kosthold i barnehagen. • Vi lar barnet få ta del i matlaging og baking. • Vi oppmuntrer barnet til å smake på forskjellig mat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi legger til rette for å bruke kroppen aktivt både inne og ute slik at barnet kan oppleve følelsen og gleden ved mestring. • Vi går turer i skogen og nærmiljøet. • Vi har uteleker og lekeapparater som stimulerer balansen og utfordrer grovmotorikken generelt. • Barna får tilbud om et godt tilbud av finmotoriske aktiviteter som klippe, lime, perle, modellere, lego, bake, kutte grønnsaker/frukt, spikke. • Vi fokuserer på god håndhygiene i forbindelse med måltider og dobesøk. • Barnet får øve på å kle seg selv og henge opp, og rydde vekk tøyet sitt. • Vi har matgrupper, hvor barnet er med å tilberede mat og dekke bord. • Voksne oppfordrer barnet til å smake på ulik mat. • Barnet får erfaringer med naturen og blir kjent med nærmiljøet gjennom faste turdager. • Barna lærer om kroppen, og at den er privat. • Barnet får anledning, og oppfordres til å kjenne etter kroppens behov. Vannflasker er alltid tilgjengelig for barna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna utfordres på lengre turer som krever større utholdenhet og som gir større motoriske utfordringer. • Barnet får i større grad ta ansvar for påkledning, oppfordres til å finne fram klær selv, og kle på det de trenger etter værforholdene. • Barnet får mer ansvar, får oppgaver og hjelper til med praktiske gjøremål • Barnet oppmuntres til å klare seg selv under dobesøk, inkludert å tørke seg selv. • Vi har samlingsstunder med fokus på «meg selv» og «min kropp». • Barna rydder etter seg selv når måltidet er over, skyller kopp, skål og kniv, og setter inn i oppvaskmaskinen.

	<ul style="list-style-type: none"> Barnet over seg på å smøre sin egen mat, samt spise og drikke selv. 		
--	---	--	--

FAGOMRÅDE	1-3 ÅR	3-5 ÅR	5-6 ÅR
KUNST KULTUR KREATIVITET	<ul style="list-style-type: none"> Prosessen er i fokus, og ikke resultatet Vi tilrettelegger for barnets spontane kreativitet. Vi introduserer ulike uttrykksformer og materialer, som for eksempel maling, plastelina, sand og vann. Vi legger til rette for tegning og maling Barnet blir kjent med farger og former. Vi lar barna bruke kroppen til å utfolde seg kunstnerisk både gjennom sang, musikk og formingsaktiviteter. Vi formidler og leker eventyr gjennom sang, musikk og rytme. 	<ul style="list-style-type: none"> Voksne legger til rette for at barnet blir kjent med farger. Barnet har daglig tilgang på ulikt materiale tilpasset sitt nivå. Tegnesaker står alltid tilgjengelig. Vi har prosjektarbeider tilpasset barnets modenhet og alder. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet får videreutvikle og fordype seg i ulike teknikker og uttrykksformer. Barnet får eksperimentere og finne sine egne uttrykk. Vi har prosjektarbeider tilpasset barnets modenhet og alder.
FAGOMRÅDE	1-3 ÅR	3-5 ÅR	5-6 ÅR
NATUR MILJØ TEKNOLOGI	<ul style="list-style-type: none"> Vi skaper gode turopplevelser. Vi oppsøker naturen i nærmiljøet og har kjennskap til den. Vi bruker nærmiljøet til å være ute alle årstider og i all slags vær. 	<ul style="list-style-type: none"> Konstruksjonsleker er tilgjengelig for barnet. Vi sorterer avfall, og går til miljøstasjonen med avfallet. 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet får oppleve naturen, med fokus på alle årstider. Personalet tar utgangspunkt i barnets nysgjerrighet når de tilrettelegger aktiviteter.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi snakker om og ser på forandringene i naturen gjennom de ulike årstidene, og undrer oss sammen med barnet. • Vo bruker naturmateriale til lek og produksjon av kunst. • Vi er nysgjerrige og undrer oss sammen med barna over ulike naturfenomener. • Vi sorterer avfall, og går til miljøstasjonen med avfallet. • Vi rydder søppel etter oss, og kaster det i søppeldunken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet får oppleve ulike naturfenomener, som dyrespor, insekter, vekster og dyrelyder m.m. • Vi lager ulik kunst av naturmateriale. • Vi sår urter og solsikker, og følger veksten til plantene. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet får eksperimentere med fysikkforsøk. • Vi gir barnet kjennskap til foto, printer, prosjektor, pc og ipad. • Vi sorterer avfall, og går til miljøstasjonen med avfallet. • Vi reparerer ødelagte leker.
--	---	--	--

FAGOMRÅDE	1-3 ÅR	3-5 ÅR	5-6 ÅR
ANTALL ROM FORM	<ul style="list-style-type: none"> • Vi gir mulighet til utforskning av det fysiske miljøet gjennom lek og ulike aktiviteter. • Vi rydder og sorterer leker sammen med barnet. • Vi har putte -og sorteringsleker lett tilgjengelig. • Vi har puslespill med ulike former og størrelser. • Vi bruker eventyr og konkreter til å telle og snakke om begreper. • Vi teller i rim og regler. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har fokus på preposisjoner i hverdags situasjoner. • Vi øver på å telle tallene fra 1-20. • Vi bruker samlingsstund til å snakke om ulikheter, størrelse og antall. • Vi gjør konstruksjonsleker, som lego og spill og klosser tilgjengelig. • Barna blir kjent med tid, eks vente på tur, snakke om hva vi har gjort, og hva vi skal, og introdusere ukedagene. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi gir barna erfaringer med mål som høyde, lengde., vekt, volum og temperatur.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har fysisk aktivitet hvor vi aktivt bruker begreper som over, under, inni og utenfor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi teller tallerkener, bestikk og kopper når vi dekker tralla til lunsj. • Barna lager hinderløyper både ute og inne. • Barna møter ulike symboler, tall og geometriske former i spill og i miljøet rundt seg. 	
--	--	--	--

FAGOMRÅDE	1-3 ÅR	3-5 ÅR	5-6 ÅR
ETIKK RELIGION FILOSOFI	<ul style="list-style-type: none"> • Vi gir barnet tid og rom til undring. • Vi er gode og tydelige rollemodeller. • Vi har fokus på relasjonene, og har 100% ansvar for relasjonens kvalitet, slik at vi får en god atmosfære i barnehagen mellom individene. • Vi møter barnet respektfullt og som likeverdig. • Vi anerkjenner og bekrefter barnets følelser, uansett karakter. • Vi verdsetter forskjellighet. • Vi ser på konflikter som en viktig del av livet, og derfor noe som skal møtes og ikke unngås. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennom aktiviteter og markeringer får barnet kjennskap til ulike tradisjoner og høytider so mer representert i barnehagen. • Vi har fokus på følelser og barnet veiledes i konflikthåndtering. • Barnet opplever å bli tatt på alvor når de stiller filosofiske spørsmål. • Vi introduserer barnet for høytider som jul, samefolkets dag, påske og 17.mai. • Vi lærer barna hva som er rett og galt i ulike situasjoner. • Vi er bevisste på personalets betydning som forbilder og opptrer slik at barnet får støtte i egen identitet og respekt for hverandre. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna viser toleranse og interesse for hverandres kulturelle bakgrunn, og får kjennskap til tradisjoner knyttet til ulike høytider. • Vi jobber med gruppedynamikk og veileder barnet i å kunne sette seg inn i andres perspektiv, slik at de kan ta gode valg og skape gode vennsapsrelasjoner. • Vi samtaler om likeverd og rettferdighet, og aksepterer at man er forskjellige. • Barn og voksne undrer seg og filosoferer sammen om ulike fenomener. • Gjennom markeringer av ulike religiøse og kulturelle høytider får barnet kjennskap til andre

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi setter ord på følelser, hjelper og støtter i konflikter. • Vi støtter barnet i å sette sine grenser og til å akseptere at andre setter sine. • Vi har tradisjoner og enkle høytidsmarkeringer til jul og påske. 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet oppfordrer barnet til å snakke om og forstå sine egne og andres følelser. • Vi gir barnet rom til å gjøre egne erfaringer og ta ansvar for egne handlinger uten bedømmelse fra de voksne. • Vi snakker om at vi er forskjellige, og viser aksept for det gjennom ord og handling. • Vi lytter til barnets funderinger med et åpent sinn. 	<p>religioner, som er representert i barnehagen.</p>
--	--	--	--

FAGOMRÅDE	1-3 ÅR	3-5 ÅR	5-6 ÅR
NÆRMILJØ SAMFUNN	<ul style="list-style-type: none"> • Vi går på turer i nærmiljøet. • Vi går til biblioteket. • Vi legger merke til uttrykingskjøretøy, anleggsmaskiner og offentlig kommunikasjon, og trekker dette inn i rolleleken. • Vi undrer oss over ting i naturen, og har samtaler om hvordan ting henger sammen. • Vi lager presentasjoner med barnets familier, som barnet kan se på og snakke om. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet skal gjøre seg kjent med hvordan man opptrer i trafikken, gjennom bruk av nærmiljøet. • Vi blir kjent med ulike yrkesgrupper som politi, brannvesen og ambulanspersonalet, og snakker om hva disse gjør for samfunnet vårt. • Vi bidrar til at barna blir kjent og deltar i samfunnet gjennom 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet får erfare å være en del av et fellesskap. • Barnehagen bruker nærmiljøet til turer og gode opplevelser. • Barnet får begynnende kunnskap om planter og vekster i eget nærmiljø. • Vi snakker om trafiksikkerhet før, under og etter turer. • Vi snakker om hva det betyr å bestemme i barnehage, på skolen, hjemme, og på stortinget.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi gir barnet gleden av å være en del av et større fellesskap. • Samlingsstunden brukes til å bli bevisst seg selv og de andre i barnegruppen. • Vi arbeider for at alle barn får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet. 	<p>opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi bruker offentlig kommunikasjon når det er naturlig. • Vi jobber for å skape en god gruppetilhørighet, og få til et godt sosialt samspill. • Vi arbeider for at alle barn får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet. • Barnet får samme utfordringer og muligheter uavhengig av kjønn. • Barnet over seg på å ta egne valg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet over seg på å ta egne valg, og å forstå og godta konsekvensene av valget.
--	---	---	--